

Stebuklų šalis - Lietuva

Vilius Bražėnas

Lipinukas ant jaunuolio krūtinės sutvirtino mano pažiūrą į Baltijos Kelio reikšmę šiandien.

Turėjau laimės gyventi tada, kai per Lietuvą, į kitas Pabaltės šalis, nusitęsė pasaulį nustebinęs „Baltijos Kelias“. Pavyko pamatyti jį iš tolo ir iš arti. Prieš 15 metų iš tolo jį mačiau televizoriaus ekrane ir laikraščiuose. Iš arti, ties 16-ju kilometru (nuo Vilniaus) jį „mačiau“ dalyvaudamas jo 15-mečio minėjime. Dabar jau stovėjau spausdamas rankas tautiečių, kurie prieš 15 metų patriotų grandinėje spaudė kitų patriotų rankas.

Minėjiman prie 16-jo kilometro sukviatė Sąjūdžio ir (pirmųjų okupacijų pagrindžio organizacijos) Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos Vilniaus skyriai. Susibūrimo dalyvavo ir Lietuvos istorijoje sau žymią nišą iškalęs Lietuvos Antrosios Respublikos faktinis pirmasis prezidentas Vytautas Landsbergis.

Pasaulyje yra nuostabių dalykų. Kai kurie jų vadinami septyniais ar net devyniais „Pasaulio Stebuklais“. Kaip vienas dalyvių stebėjusių Baltijos Kelią iš užsienio, gavau garbės minėjime pasidalinti mintimis su dalyviais. Pareiškiau savo tvirtą įsitikinimą, jog Baltijos Kelias yra Dešimtas Pasaulio Stebuklas. Kitas į jį panašus - Kinijos Sieną buvo pastatytas vergų. Baltijos kelią per Lietuvą nutiesė pavergtos Lietuvos laisvų širdžių ir laisvų sielų lietuviai. Sava simbolika jis privertė likusį pasaulį su laikyti kvapą ir pajusti laisvės troškulio jėgą.

Dabar, pasikeitus pasauliniam geopolitiniam žemėlapiui ir Lietuvos vietai jame, turėtume kasdien gyventi kvėpuodami Baltijos Kelio dvasiniu palikimu, didžiulis tuo bei kitais mūsų tautos nuostabiais žygiais ir statyti Lietuvos ateitį ant gėrio pamatų. Nes per daug čia ir užsieniuose kai kurie tautiečiai, lyg su pasigardžiovimu, kalba ir rašo tik apie tai, kas yra negera ir bloga Lietuvoje. Blogio pasaulyje būta prieš mus ir bus po mūsų. Mūsų tautai pastarojo šimtmečio didžiausias blogis - dešimtmečiais užsitęsusi Sovietų okupacija - išnyko... Tai įvyko dėka kovojusiųjų, o ne vien tik blogi skaičiavusiųjų. Jų dėka prispauda išnyko iš Lietuvos padangės. Tad turime džiaugtis ir didžiulis tokiais žygiais, kaip Baltijos Kelias.

Deja, vietoje to šiandien per daug niurnėjimo. Per daug dūsavimo vietoje didžiavimosi, vietoje subūrus draugus patriotinei veiklai, pasistojus ant didvyrių ir didmoterių pečių. „Ar dėl tokios Lietuvos buvo stovėta Baltijos Kelyje?“ dažnai lyg iš aukštybių į Lietuvą ir savo tautą žvelgdami klausia garsiakalbiai tikrai ar tik neva ten stovėjusieji. Sunku pasakyti, kas dėl kokios Lietuvos tada stovėjo. Jei stovėjo prieš pavergtą ir už laisvą nepriklausomą Lietuvą, stovėjo „dėl tokios“, kokia ji yra šiandien. Jei kurio stovėjusio mintyse buvo finansinė buhalterija ar tobula, po 50 metų tautą fiziniai ir dvasiniai žalojusio komunizmo, ne-

tobulų žmonių atstatyta Lietuva, aišku, kad tokie stovėjo ne „dėl tokios“ Lietuvos. Negi kam nors tada vaidenosi mintis, jog nusimetusi surūdijusias Maskvos grandines Lietuva staiga, per keletą metų turės tokį gerbūvį, kokį per 2 su viršum šimtmečius sunkiu darbu ir rizikingais verslais sukūrė JAV žmonės? Juk esama skirtumo tarp dienos ir nakties lygiai, kaip tarp galimybių laisvai statyti ir atstatyti materialiai komunizmo nuniokotą valstybę, kai tas uždavinys tenka dvasiniai apskurdintai ir apiplėštai tautai. Nežiūrint viso to, Lietuva padarė stebuklingą pažangą. Tik palyginkime su tuo, kas vyksta Rytuose nuo mūsų. Matyti, kad Baltijos Kelias Lietuvai buvo pagrindinė užtvara nuo blogio iš Rytų.

Be reikalo rimtai klausomės dejonų, kad „nebėra Baltijos Kelio dvasios“. Aišku, kad negalima atstatyti istorinių įvykių dvasios kitu laiku, kitokiom aplinkybėmis, kaip pažengus amžiuje negalima atstatyti jaunatvės dvasios. Tie, kurie laukia neįmanomo, vietoje šiandien kūrę patriotinę dvasią šiose aplinkybėse, ko gero ims dejuoti, kad partizanai šiandien nebesikasa į bunkerius ar kad jaunuoliai nebesusidegina, kaip Kalanta. Juk šiandien ir partizanai ir buvusieji tremtiniai ir jaunimas stovi prieš kitokias kliūtis valstybės pažangai, kovoja kituose frontuose ir turi kovoti atitinkamais ginklais.

Nelauktai sukakties dieną - rugpjūčio 23-ąją šviesiu Baltijos Kelio palikimu patikėti padėjo troleibuso stotelėje ant jauno vilniečio krūtinės pastebėtas Baltijos Kelio lipinukas. Neiškentęs jaunuolį paklausiau, ar jis stovėjo Baltijos Kelyje. „Ne, buvau per mažas“, - paaiškino jis, ir su pasididžiavimu pasigyrė, kad jo tėvai tada ten stovėjo. Manau, tai daug ką mums, vyresniesiems pasako. Padarykime iš to veiksmingą išvadą.

Lietuva yra stebuklų šalis, kuomi, deja, ir patys pakankamai nesididžiuojame ir užsieniečiams nesigarsiname. Ar daug užsienyje girdima apie Kryžių Kalno stebuklą? Tame kalnelyje tautinė krikščioniška dvasia kovėsi ir laimėjo prieš tironų buldozerius. Be šv. Kazimiero sarkofago yra dar Šiluvos Šventovė, apie kurią išgirdę stebisi, kad apie ją nėra anksčiau girdėję net JAV katalikai, Marijos garbintojai. Juk, pagal LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJĄ, Šiluvoje „Švč. Marijos apsireiškimas laikomas pirmuoju žinomu Europoje“. Deja, mažai kam žinomas, net ir tuomi, kaip stebuklingai Šiluvos Šventovė kėlė tautos dvasią virš komunizmo prispaudos miglų, žmonėms nugalint įvairiausias prispaudėjų kliūtis. Ar mūsų partizanų bunkeriai ir kovų keliai nėra pasaulio dėmesio vertas stebuklas? Kur kitur tai rasi? Panašiai, kaip ir per 20 metų išsilaikęs Katalikų Bažnyčios Kronikos leidimo stebuklas. Kalbėkime apie tuos ir kitus stebuklus ir atsiremkiame į juos šių dienų nusi-vylimams į patriotinę veiklą paversti. Lietuvai reikia patriotų veiklos, o ne dūsavimų.

Juk ir Baltijos Kelyje tada ne visi stovėjo. Skaičiau apie atokiau nuo grandinės stovėjusį lietuvį, kurs reporterio paklaustas, kodėl neina įsijungti į grandinę, atkirto: „O ko? Juk ten muilo neduos“. Tada būta muilininkų. Ne mažai muilininkų ir šiandien. Ne jie mums pavyzdys.